

GUNNERSKE *Nytt*

GUNNARSKOGS BYGDELAGS TIDNING

FÖR ALLA MED KÄNSLA FÖR BYGDEN Pris: 25:- NR 4:2013

Julnummer 2013

God Jul och Gott nytt år!

Ordförar'n har ordet.

Som vanligt så har det hänt en del sedan sist. För andra gången har Bygdelaget deltagit på Arvikamässan och gett info till många nyfikna på vad som händer i Gunnarskog. Järvenskolan

har visat framfötterna genom att ha de högsta betygen i Arvika; nr 4 av alla skolor i Värmland. Bra jobbat av Carin, hennes medarbetare och våra elever!

Många auktioner/loppisar/försäljning går av stapeln i olika delar av vår socken under hösten och drar som vanligt bra med besökare. Röda Korset har dessutom anordnat Café Gunnebo med fika och underhållning. Missionsförsamlingen har jubilerat sina 150 år och haft ett späckat program med aktiviteter och BIK/GIK fyller Gy-salen i Tvärud varje kväll och många helger.

Vad gäller våra aktiviteter så hyr vi nu ut lokaler till förskolan på Larstomt, bygger om delar av Kinnekullehälsans lokaler till lägenhet och har hyrt ut andra delar till företagare, bla har Antikt o Kuriosa flytta ner på bottenvåningen. Fortsatta diskussioner pågår med förskolan om att försöka lösa deras ytterligare behov av lokaler under 2014, en mycket viktig fråga för oss!

Bygdelaget har ytterligare tagit ett steg in i kommunikationsområdet då vi nu finns med egen sida på Facebook för att ytterligare kunna sprida info effektivt. Gå in och gilla den, dela och använd den flitigt för att tala om vad vi gör i Gunnarskog; det är viktigt att synas!

Fiberfrågan bevakas vidare; detta var en av frågorna som diskuterades flitigt när vi träffat politiker från alla läger under hösten, de tre viktigaste punkterna vi tryckt på till båda blocken är:

- · Skola 0-9, barnomsorg i Gunnarskog
- · Fiber på samma villkor till landsbygden som stadsnätet, kommunen huvudman

• · Jobba tillsammans för att nå det vi vill som är lite utanför den "normala" verksamheten; hitta en modell där vi genom eget arbete och stöd från kommunen når dit vi vill, t ex en fullstor idrottshall

Till sist vill jag uppmärksamma MK Team Treskes gåva till Barnavdelning 12 på sjukhuset i Karlstad, ett bra exempel på vad människor i Gunnerske är bra på; göra något roligt tillsammans och glädja andra. Ni kan vara stolta över det ni gör.

Gunnarskogs Bygdelag önskar alla våra läsare en trevlig avslutning på 2013!

GünnerskeNytt

Nummer 4, årgång 20, 2013

Ansvarig utgivare:

Willy Ekmark

Gunnarskogs Bygdelag

Tel 0570-771019

Bg: 5035-7847

För medl.avg Bg. 819-2460

Redaktionskommitte:

Willy Ekmark

Therese "Tess" Olsson

Anneli Karlsson

Jan-Olof Magnusson

Bo Eriksson

Märta-Lisa Magnusson

För annonsering kontakta Maja Olsson

Tel: 0570-77 00 96

Tvärud, 670 35 Gunnarskog

Annonspriser:

1/5 sida 375 kr

1/4 sida 550 kr

1/2 sida 825 kr

1/1 sida 1100 kr

Annonser kan även mailas direkt till:
jom.gillen@hotmail.com

**Insändare, artiklar m.m
mottages med tacksamhet!**
epost: redaktion@gunnarskog.nu
hemsida: www.gunnarskog.nu

Utkommer med 4 nr/år

Upplaga denna gång 750 exemplar.
Medlemsavgiften är 130 kr för år 2014

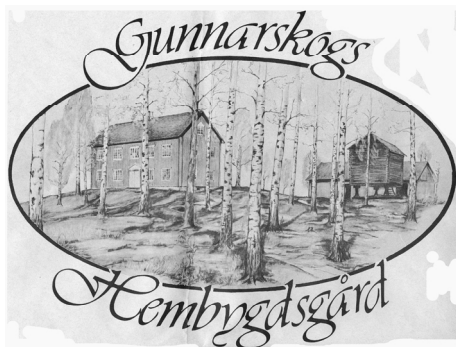
Boende utanför Gunnarskog
som får tidningen per post kan prenumerera
på tidningen genom att sätta in 130 kr på
bankgiro 819-2460 (Swedbank)

Tidningen är politiskt och religiöst
obunden.

Framställd av:

Redaktör Jan-Olof Magnusson
e-post: jom.gillen@hotmail.com

Evenemang m.m.

Välkomna till Gunnarskogs
hembygdsgränd

Lör. 11/1, 25/1, 8/2, 22/2, 8/3, 22/3, 5/4 2014

Hantverk & handarbete kl. 10 – 13
Günnerskedialekt kl. 14 – 16

Ta med ”neste” så bjuder vi på kaffe/thé

Hembygdsföreningen

BIK

Barnfest i Tväruds gymnastiksal
lördagen den 11/1 kl. 11.00.

Vi bjuder på korv med bröd, fika,
fiskdamm och göttpåse.

Kan hända att det blir någon lek om
lust finns!

Alla välkomna!

Bortans IK

*Redaktionen tillönskar alla läsare
en God Jul
och ett Gott nytt år.*

HUS UTHYRES

Nyrenoverat hus i Järperud Gunnarskog.
Beläget 25km norr om Arvika och 19 km
sydöst om Charlottenberg.

4 rum och kök samt källare boyta 120m².
Möjlighet till viss djurhållning finns.
Hyra och inflyttning efter
överenskommelse.

Ring så diskuterar vi dina önskemål.
Håkan Ekmark 070-374 88 42

Omslagsfoto: Jan-Olof Magnusson

– Service med garanti–
TV, stereo o hemelektronik
parabol o antenn

Lars-Erik Persson
Fallängsvägen 39
67151 Arvika
Tfn. 0570-71 14 70
Mobil: 070-650 99 29

Kondoleanser

Kondoleanser kan beställas genom
Gunnarskogs bygdelag. Ring Ronny Olsson, tfn
0570-322 28.
Överskottet går till Gunnarskogsfonden.

Redaktionen

Gunnarskogsfonden m.m.

Syftet är att via fonden samla in medel till investeringar för Gunnarskogs bästa

* Lyfta fram och stödja insatser för att höja livskvaliteten i Gunnarskog

* Stödja nyföretagande och utveckling av småföretag i bygden genom krediter och bidrag i smärre omfattning

* Stödja utvecklingsinsatser, med punktinsatser, inom äldrevard, barn- och ungdomsverksamhet

* Stödja utvecklingsinsatser i föreningsverksamhet som svarar mot syftet enligt ovan

Det är Gunnarskogs bygdelags styrelse som administrerar Gunnarskogsfonden och som beslutar om fondmedlens användning.

Ovanstående syftesbeskrivning har tagits/ beslutats vid Gunnarskogs bygdelags styrelsemöte den 18 november 2013

■ Redovisning av fondmedel

Gunnarskogsfondens behållning per 15 november 2013 är 153 073 kr. Sedan senaste redovisningen, i GûnnerskeNytt nr 3 2013, har fonden tillförts bidrag från privat givare 300 kr och från kondoleanser 1350 kr samt ökning av fondmedel 792 kr. Styrelsen tackar alla gåvogivare.

■ Sök fondmedel

För frågor angående bidrag och lån från fonden var god och vänd er till ordföranden i Gunnarskogs bygdelag, Ronny Olsson mobil 070 248 9496.

■ Ge gåvor till fonden

Vill du vara med och bidra till investeringar för Gunnarskogs bästa är det Gunnarskogs bygdelags bankgiro nr 471-5405 som gäller. Styrelsen är tacksam för varje gåva, liten som stor.

■ Senast beslutade bidrag

På styrelsens möte den 18 november beslutades om bidrag från fonden enligt följande:

Föreningar som - enligt Arvika kommuns register över föreningar - bedriver barn- och ungdomsverksamhet i bygden tilldelas ett JUL-bidrag om 2000 kr vardera. Föreningar som

kommer ifråga är: BIK, GIK, Knöppelåsens ryttarsällskap, SMU och Team Treske. Likaså tilldelas Gunnebo 2000 kr som en trivselpeng till de boende.

Järvenskolan har inkommit med ansökan om medel till inköp av datorer som stöd i undervisningen för förskoleklass t o m trean. Styrelsen beslutade bifalla ansökan och ställa 22500 kr till Järvenskolas förfogande för inköp av tre datorer med programvara. Datorerna ska vara Gunnarskogs bygdelags egendom och lånas ut till Järvenskolan med full förfoganderätt.

Willy Ekmark

Befolkningsutvecklingen 3:e kvartalet

Äntligen har vi fått ett födelseöverskott i Gunnarskog. Det har fötts åtta barn medan fem personer avlidit dvs ett födelseöverskott om tre individer. Det flyttar ut lika många som flyttar in så befolkningsökningen stannar vid tre personer.

Det är verkligen glädjande att barnafödandet har tagit fart i Gunnarskog. Det bådär gott bl a för Järvenskolas framtid.

Arvika kommun går på plus tredje kvartalet men det är ytterområdena som ökar och innerstadsförsamlingen – Arvika Östra - som minskar. Vi får hoppas att kräftgången för vår kommun är över och att befolkningstalen tickar uppåt i fortsättningen.

Redaktionen

Nästa manusstopp 15 februari

Informationstavlor på vandringslederna

EU-finansierade skyltar på våra vandringsleder

Under hösten har dryga 25 informations- skyltar satts upp på intressanta ställen längs Bygdelagets 63 km. långa vandringsleder. Skyltarna är producerade av Skogsstyrelsen under ett EU projekt och med stöd av Europeiska jordbruksfonden för landsbyggdutveckling. På bilden ses en av de prydliga, plastinfattade, upplysningsrika och vackert illustrerade skyltar som placerats ut. Den står vid Rataho kyrkan i Bogen och upplyser att namnet troligen kommer av det finska ordet raita, sälj, och aho, bråte, alltså säljbråte. Det står också att kyrkan använts som friluftskyrka före år 1851, då Bogens kyrka byggdes. Skylten nämner att det finns flera förklaringar på var det jättestora stenblocket, som Rataho kyrkan utgörs av, kommer ifrån och hur det fått sin underliga placering. En av teorierna är geologisk och hävdar att det rör sig om ett så kallat flyttblock, som en gång för ca. 10.000 år sedan dök fram ur den smältande inlandsisen. En annan och mindre vetenskaplig förklaring hävdar att det var en jätte som en gång för längesen kastade stenblocket dit det fortfarande ligger

idag – ett så kallat jättekast. Skyltarna har monterats och placerats ut av Larstomtas vaktmästaren Niklas Wallberg och medhjälparen Bert Ola Poulainen.

Friluftskyrkan Rataho i Bogen

Text och bild Märta-Lisa Magnusson

Westra Wermlands Sparbank

1:a
2011

2:a
2012

2:a
2013

Tack alla kunder!

Vi fick återigen en topplacering i Svenskt Kvalitetsindex* undersökning. Vi tackar för förtroendet och lovar att fortsätta att jobba för att vara en av Sveriges bästa banker.

*1:a 2011, 2:a 2012 efter Häradssparbanken Mönsterås och 2:a 2013 efter Ålems Sparbank.

Älgjakta i Jarpre

På måndas môran se samles lage
å da skulle vi Lyssedreve jage
å der small dä jämt sôm i krige
nä Per sköt både en tjur å e kvige.

I Törpåsen sköt Paul å Anders tjur
se nu går inte di her å surer
å Kärmit satt vö Nytomtbäcken
å feck sä ett kvighjarte i säcken.
Sänna va dä storskötten Jan
sôm försökte å skjute e gran
å dette viste ättersöke
å mä dä feck vi försöke å tröke.

På tisdan drevs Ryggstadreve på nytt sätt
ocke dä nu va fel äne rätt
men både e ko å e kvige dä stöp
å älgflûgene inom skjorta kröp.
I Täpphögda va dä drivarglest på ene än
se Bertil feck ta te höge skrän
men dä spelte nock ingen rôll
för två kalver feck di iköll.

På onsdan tog vi i Fejhôlmen ett skôv
å da va dä bare på kalver lôv
å dä va för den skull
att slaktbua va närpå full.
Anders sôm ä härstamma ifrå Löcka
sköt i Russere kalver två stöcka
å nä di vart frakta te Sättra
se va kalvprocenten förbättra.

På torsdan va dä regnet å blött
å da va dä dax å hämte kött
sôm va stöcka å lagt i låder
utta nô förskräcklene våder.

På frädan hade Benny den store turn
te å få tette på den sextagga tjurn
å fasten vi drev på tre hôll
se jamme va avskjutinga nôll.
I Hansänga va dä bare en kalv inne
å den hade brått se han klarde skinne.

Sänna va dä Täpphögda sôm gällde
men vi hörde inte att dä smällde
ändå se stöp tjurn pladask iköll
men ljuddämparn gjorde att vi hörde nôll.
Den ensamne kalven ifrå Tvare hade vûrt spôra
närpå ända fram te Höglundadôra
men derifrå löckes han vesst römme
se om mer kalvkött kûnne vi bare drömme.

Stefans öl i fecka låg
men da va dä nôen sôm såg
att öle hade rûnne ätter bena
ändå ner te hälsena
å hôlls han sänna törsten skulle släcke
ja den nöta feck han sjal försöke å knäcke.

På söndan tog vi te dä hysse
te å jage bortvö Lysse
å der gjorde Markus sin älgskjutarpremiär
utta nôe sôm helst besvär
men vi trur han töckte farsan va ett nôt
sôm i unöda ga sä mä å sköt.
Sänna va förste älgjaksveka te äne
men dä skulle vesst kûnne hânne
att på nytt vi jager älg
nä dä blir Alla Helgons Helg.

Gunnar Lidberg

L H Byggservice

**Byggnation Renovering
Montering**

**Håkan 070-374 88 42
Lars 070-3228682**

*Skicka in material till Gûnnerske-nytt!
OBS. Kom ihåg att skriva ert nann!*

Jazz i Tväruds missionskyrka

En lördagkväll i mitten av september var det fullt ös i Missionskyrkan i Tvärud. Valter Fryxelius, kommande kyrkoherden i det nya storpastoratet, Arvika pastorat, med jazzband gästade Gunnarskogs Missionskyrka. Bra uppslutning bland jazzälskare fyllde bänkarna och en viss nyfikenhet på hur hemmasonen, bassisten i Jazzorkestern, Ola Arvidsson, skulle klara skivan hängde lite grand i luften.

Olof Algesten, som hälsade välkommen, var tvungen att ta till lite extra i sin välkomsthälsning "Vi skriver historia i kväll för vi ska ha Jazzmusik i Missionskyrkan", sa han. Sen brakade det lös med kända Jazzlåtar i mängd. Valter Fryxelius på piano, Lars-Erik "Lascha" Larsson på trummor, Krister Andersson på gitarr och Ola Arvidsson på bas. "Black Orphans", "Sunny side of the street" och "Lady Madonna" var några av de mest kända låtarna.

Fryxelius sköter mellansnacket på ett lättamt sätt och med underfundig humor. Han skämtar om besöket i Tvärud som att "nu var det dags att motionera orkestern". En avdelning med Fryxelius egna låtkompositioner avslutar första halvan av konserten.

Efter paus återstod "Lite psalmer i jazzton" och publiken sjöng med i kända psalmer som

"Bred dina vida vingar". Krister Anderssons soloslingor till den sistnämnda psalmen gav mersmak. Fryxelius avslutade kvällen med en betraktelse om att vara kallad och rätt förstå det.

Men hur gick det för Bortansonen Ola Arvidsson på bas? Han spelade begåvat och erkände att det ömmade i fingertopparna efter avslutad konsert.

Text och bild: Willy Ekmark

Bandmedlemmarna

ICA
nära

Thybergs

Årbotten TEL. 320 43

VÄLKOMMEN

Öppettider:
Måndag - fredag 9-19
Lördag: 9-15
Söndag 12-15

Larstomta stängt

När väl Gunnarskogsborna i stor utsträckning hade listat sig på Kinnekullehälsan passade ledningen på att ”spara bort” Larstomta och därmed möjligheten för Gunnarskogsborna att nå läkare och sköterska på nära håll.

Någon ersättning för Larstomta, värd namnet, finns inte. Gunnarskogsborna erbjuds idag sköterskemottagning efter behov i källaren på Järvenskolan. Några prover kan inte tas.

Vi som satt i styrelsen för tre år sedan känner oss lurade. Verksamhetschefens handslag höll inte vad det lovade. Olofsson är tydligen inte ”karl för sin hatt” men nitisk ”avkastning-på-kapitalet-jägare”.

På Kinnekullehälsans hemsida annonseras att företaget bedriver full (!) verksamhet på Larstomta. Det är dags att ta ner ”skylten” för gott.

Gunnarskogs bygdelag har under rådande omständigheter inte lyckats få annan vårdgivare till Larstomta. Lokalerna görs nu om till affärslokaler och lägenhet. Larstomtaepoken med distriktsköterskemottagning är därmed definitivt över.

Styrelsen gm Willy Ekmark

BERGVÄRME.

SÅ AVANCERAT ATT
DET ÄR ENKELT.

Låt oss presentera den nya generationen bergvärmepumpar som kan spara upp till 80% av dina energikostnader.

GOODMANS RÖRSERVICE

tel 076-8313054

Utför allt inom VVS-branchen

Allt från grund till tak

Mangskogs Bygg- och Markprodukter AB

Tfn: 0570-91011

PutteByggare

Ålander & Westerskoog

”Från grunden till sista spiken”

Tfn 070-679 19 00

Minnesbilder tecknat av Sigrïd Norrby, del 1.

Det började en april dag 1952, jag hade efter min sjukskötarskeexamen 1950 arbetat två år på olika sjukhus i Torsby, Vilhelmina, Stockholm och Karlstad för att få den praktik som krävdes för att söka till Statens Distriktsskötarskeskola, som det hette på den tiden. I väntan på att höstterminen skulle börja fick jag ett vikariat över sommaren, här i Gunnarskog.

Efter elevår i Göteborg och Stockholm ville jag ut på landsbygden och att jag skulle trivas här förstod jag så fort jag såg min tjänstebostad, Jennyshagen i Tobol. Det var en trevligt inredd vit liten stuga i en förvildad trädgård. Det var inte heller svårt att få goda vänner runt om i gårdarna. Jag visste inte så mycket om hur jag skulle jobba från början men telefonen ringde och arbetsuppgifterna kom efter hand. Någon bil hade jag inte första sommaren men det gick bussar åt alla håll. Vid 10-tiden på förmiddagen kunde jag gå ner till "Koppra" i Tobol och ta en buss norrut mot Charlottenberg eller söderut mot Stommen – att lära sig väderstrecken snabbt var ett måste! När jag frågade ortsborna om vägen hit eller dit svarade ingen att jag skulle ta till vänster eller till höger utan "västut" eller "östöver". Språket var inte så lätt. I början hade jag svårt att hitta "Aschtan" och "Börtan" på kartan för att inte nämna "Gaers" – stavning och uttal stämde dåligt överens.

I Stommen strålade busslinjerna samman och vid Löfgrens affär fanns en hållplats varifrån jag kunde åka mot Bortan, Bogen, Torsby eller Arvika. Cykeln var med och den fick man själv hänga upp på en ställning fram till. Ibland åkte jag förstås taxi och en sådan fanns i varje by. Henning i Bergatörp, Artur på Lugne', Herbert på Sandbacken, Arne i Kôrstan, Haglund i Bogen, Björmark i Sälboda och Anders på Elofstomta i Byn var alla trevliga och hjälpsamma guider och chaufförer. Vi hade inte så bra vägar då på 50-talet men inte heller så mycket biltrafik – blev hämtad med häst och vagn eller släde några gånger och med båt vid Kymmen en sommarnatt på tjänsterresa.

Då jag kom tillbaka i februari -53 efter avslutad vidareutbildning fick jag ordinarie tjänst

och kunde köpa en bil, en blå Volkswagen – den kostade 7000 kr och VLL lånade ut 5000 kr räntefritt på fem år. Det blev så småningom många mil och fler folkvagnar. Tjänsten omfattade fyra grenar: Sjukvård, Barnhälsovård, Skolhälsovård och Dispensär med bostadsinspektion. Man skulle också vara Fosterbarnsinspektör och som sådan sitta med i BVN helt opolitiskt och lika så delta i Fattigvårdsstyrelsens sammanträden, som hölls på ålderdomshemmet Larstomta. I dessa satt för övrigt nästan bara manliga ledamöter i övre medelåldern och jag blev snart bekant och Du med många "gubbar", medan deras fruar titulerade mig och jag dem för ni minns väl att det var ganska omständligt före Bror Rexeds DU-reform.

Min första chef var Doktor Barthold. Han var provinsialläkare och hade jour, tror jag, dygnet runt. Stadsläkarna hette Aronsson och Karlström och på Sjukstugan var Dr Nilsson överläkare. Samtliga kunde sända ut mig på hembesök, det var ju endast ett fåtal patienter som kunde komma till min lilla mottagning i bostaden. De flesta sjukvårdsbesöken gällde omläggning av operationssår och då som nu bensår. Många injektioner gavs också i hemmen t.ex. Penicillin i olika former (ibland 2-3ggr dagligen), vattendrivande (det fanns inte tablettor med god effekt, som det gör idag), smärtstillande och så en period var det på modet med vitamininjektioner i tid och otid, tyckte jag. Till de vanligaste arbetsuppgifterna hörde också vård av kateterpatienter.

Operationstekniken var inte så god, som i dessa dagar, och man kunde ha 8-10 patienter som skulle ses till med spolning och byten. Efter en dag med flera hembesök och många mil måste man sedan rengöra och sterilisera instrument, katetrar, lavemangspipor, sprutor och spetsar. Engångsartiklarna kom ju långt senare. Idag är det svårt att fatta att man klarade detta med så enkla medel. Nu kommer allt gods från steriliseringscentralen vid Sjukhuset, där dem kör i autoklaver, paketerar och sänder ut.

Fortsättning på sidan 15.

Vågrätt

1. Veterinärer och vissa handlande.
13. Sitter still i båten, ägnar sig åt försåten.
14. Ingen allvarlig stöld.
15. Slaverisymbol.
16. Lättare grumling av luft.
17. Halsduk.
18. Ligapojkens kilogram.
20. Utsudda.
23. Närmast under kokerska.
24. Mörtsläkting.
25. Pika.
27. Kött- eller fiskstuvning.
28. Hon med äpplet som vållade tvist.
30. Tenn.
31. Färdig.
32. Varm torr vind på läsidan i Alperna.
33. I en sådan kan det visst vara ugglor.
35. Greppa.
36. Åtrat.
38. Särskilt delområde.
39. Bränner lera.
40. Åskguden.
42. Raketgevär.
43. Raukar t.ex. (om det är noga: s fattas)
46. Fastnar ofta på bondestövel.

Lodrätt

1. Skönsjungande fink i bur.
2. Tyst presidentbi????!!
3. Inte särskilt glad.
4. Finns i både nord och syd.
5. Tidsepok.
6. Mycket sällsynt.
7. Kärleksguden.
8. Drycktillagningsställe.
9. Det kommer sist.
10. Reaktionsbenägen atom.
11. De var officiella resor inom riket.
12. Är det inne att äta ute i numera.
18. Pest.
19. Tar vi ut tur skogen her.
21. Högst i leken.
22. Okokt.
26. Vård.
29. Gör gammal lort.
33. Hette en jungfru.
34. Form av operation.
37. Grov fil för bearbetning av trä.
40. Sprängmedel.
41. Kan både gubbe och nederbörd vara
44. Lever i ost.
45. Holland.

Landsbygdsföretagare i samverkan

Vi utför byggarbeten, anläggningsarbeten, målning, skogsarbeten, flyttning, gräsröjning.

Vi har traktorer, grävare m.m.
Farmartjänst gör tjänst i stort och smått!
Behöver du hjälp – ring farmartjänst!

Per-Axel Adolfsson	77 01 06
Rolf Nordling	325 45
Anders Bäcklin	342 49

Nykokt hjortronsylt
Blåbärsglög
Lingonchutney
mm.

Välkommen

0705-29 79 11

www.olivlunden.dinstudio.se